

Љубивоје Ршумовић

Беседа у часӣ добӣшника Вукове на̄граде

Драги пријатељи! Уважени гости!

Хвала вам, у име Културно про-светне заједнице Србије, што сте нас почаствовали присуством овом свечаном чину: педесет трећој додели Вукове награде!

Поштовани добитници Вукове награде! Уз честитке, и вама хвала за све што сте до сада урадили, али и за оно што ћете несумњиво и убудуће чинити, богатећи својим стваралаштвом, и оплемењујући примером, свесрпски културни простор.

Живимо у времену смутном, тешком и за опстанак планете, што не зависи много од нас, али и за опстанак српског језика и ћирилице, што зависи умногоне од нас самих! Док се у свету велике силе надмудрују око глобалних проблема, нишанећи једни у друге бојевим главама, на Балкану се мали народи гуремају и свађају око једног језика и ћирилице, бацајући једни на друге погрде и анатеме.

„Језик је хранитељ народа“ рекао је Вук Караџић, па народи, новонастали из верских или територијалних разлога и погодности, желе да имају само

свог хранитеља. Црногорци хоће за-логај српског језика, али да га зачине својом мирођијом. Бошњаци би хтели своју порцију, али заслаћену халвом и халалом. Па им се и једнима и другима придружују Хрвати, којима смета ћирилично рухо српског језика!

Свесни опасности, ми се здушно, али лакомислено, регрутујемо и крећемо у одбрану онога што је наше, али на туђим атарима. Немамо стратега који ће нам наредити да пустимо друге да и даље доказују недоказиво, да не гинемо тамо где је Вук победио, кад је рекао: „Код свакога су народа најсветије ове три ствари: закон, језик и обичаји. Тим се народи један с другим рођакају и један од другог разликују!“

У напору да се разликују од нас, и Црногорци и Бошњаци, па и Хрвати, само успевају да се разликују сами од себе. Они то желе, они то упорно спроводе. Да ли то треба и нас да се тиче? Да, утолико што постоји питање: зашто они то раде? Зашто не желе ни по томе да личе на нас? Да нисмо ружни? Или глуми? Да нисмо, не дај Боже, паметнији од њих? Да нисмо уображени, охоли, ташти, па нећемо

да пустимо њих да се сами срамоте, него их још и бећкујемо! (Бећковати – нови глагол у српском језику, значи извргавати подсмеху, аристократски незлобиво и горштакчи отровно!).

Борба за српски језик и ћирилицу се разбуктала у Вуковару и Никшићу, тиња у Сарајеву и на Косову и Метохији. Много је то фронтова за малу Србију. Али, није то нама први пут да се боримо на много фронтова, па и да добијамо те битке. Оно што се догађа први пут јесте да Србија не може добити ту битку у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Ужицу!.. Сви ти градови, сва земља Србија, па и народ, окупирани су страним речима, страним понашањем, страним обичајима, страним писмом, па и страним истинама. Латиница гута ћирилицу, која све мање остаје хранитељка српског народа! Да ли се ми овом нашом срамотом сврста-

вамо раме уз раме са свим осталим балканским срамотама? Да ли је крајње време да пронађемо оно бајковито огледало – огледалце, не да га питамо ко је најлепши на свету, него да га питамо којом и каквом револуцијом да се ослободимо ове окупације!

Да, језик је хранитељ народа, Вуче, али, хајде, помози и сад, повуци нас још једном, тако сакат, са слепим Филипом Вишњићем, покажите нам пут, реците нам где је та Европа у коју сте нас пре двеста година повели!

А овај свечани јаук, овај лавез пса чувара српског језика и ћирилице, док каравани пролазе, нека оде у ваздух, али нек остане у Београду бар она једна фирма, исписана лепом ћирилицом „Хлеб и кифле“, као доказ да се и под тим језиком „хранитељем народа“, и под тим писмом, може успешно пословати!

Деформисана корњача заробљена у пластици